

Aan de gemeenteraad

datum	6 maart 2025
behandeld door	N.J.W. Visser
ons kenmerk	2025-0020424
doorkiesnummer	14-078
Onderwerp	Plan van aanpak herstel moestuinen

Geachte mevrouw, heer,

Inleiding

In de raadsinformatiebrief van 2 juli 2024 (zaaknummer 2024-0040287) heeft het college u laten weten dat de colleges van burgemeester en wethouders van Dordrecht, Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht hebben ingestemd met de start van pilotprojecten in Papendrecht, Sliedrecht en Molenlanden voor het herstel van moestuinen. Het gaat om de moestuinen die in het verleden verontreinigd zijn geraakt met PFOA. Het doel van het herstel is om de moestuinen weer geschikt te maken voor consumptief gebruik, wat betekent dat mensen veilig en zonder beperkingen zelf geteelde groenten en fruit uit hun moestuin kunnen eten.

In dezelfde raadsinformatiebrief is gemeld dat de colleges nog geen standpunt innemen over het plan van aanpak voor alle moestuinen in onze vier gemeenten. Eerst moet het plan van aanpak worden voorgelegd aan het bevoegd gezag. De provincie is het bevoegd gezag voor de aanpak van de pilotlocaties in Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht. Daarom is het plan van aanpak door Chemours ter beoordeling voorgelegd aan de provincie. De provincie heeft eind 2024 onder een aantal aanvullende praktische voorwaarden ingestemd met *de start van de pilotlocaties*. In de pilotfase worden ook nog grondmonsters genomen in de vier gemeenten.

Nu heeft de provincie als bevoegd gezag voor Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht ook een besluit genomen over het *totale plan van aanpak* voor de moestuinen. De gemeente Dordrecht heeft dat als zelfstandig bevoegd gezag voor het grondgebied voor Dordrecht ook gedaan. Hieronder leest u wat dit besluit inhoudt.

Uitkomst beoordeling door bevoegde gezagen Provincie Zuid-Holland en gemeente Dordrecht

Beide bevoegde gezagen hebben het plan van aanpak beoordeeld. Dit is namens hen gedaan door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Samen met de indiener van het plan van aanpak zijn alle voorgestelde maatregelen doorgenomen. Dit heeft geleid tot een aanpassing van het plan van aanpak. Het zijn vooral taalkundige en technische aanpassingen; het doel van de aanpak is overeind gebleven: moestuinen weer geschikt maken voor consumptief gebruik, wat betekent dat mensen veilig en zonder beperkingen zelf geteelde groenten en fruit uit hun moestuin kunnen eten. Ook de te nemen maatregelen zijn overeind gebleven.

De *belangrijkste* veranderingen ten opzichte van het plan van aanpak van juni vorig jaar zijn:

1. De term “sanering” is vervangen door “herstelmaatregelen”. Bij saneren wordt uitgegaan van het wegnemen van de totale verontreiniging. De herstelmaatregelen zijn gericht op het veilig en onbeperkt kunnen eten uit eigen tuin. De herstelmaatregelen zorgen ervoor dat de teellaag weer geschikt is voor dat doel. De basis voor de maatregelen zijn de gezondheidkundige grenswaarden van RIVM.
2. Er wordt niet meer uitgegaan van zones met bijbehorende vervuilingsgraden van PFOA maar van daadwerkelijk gemeten concentraties PFOA in de tuinen. Deze zijn bepalend voor de aanpak van de tuin. De zonering is alleen een hulpmiddel bij uitvoering van het project.

3. Waar in het eerste plan van aanpak werd uitgegaan van verschillende diktes van de nieuwe teellaag in de moestuinen (50 cm dan wel 30 cm), is nu in het plan van aanpak opgenomen dat in principe in alle moestuinen een nieuwe teellaag komt van 50 cm. Als dat door specifieke omstandigheden niet mogelijk is – denk aan een hoge grondwaterstand - en/of dat met de eigenaar overeen wordt gekomen, dan wordt voorzien in een nieuwe teellaag van 30 cm. In zo'n geval wordt dan wel een zogenaamd signaalgaas aangebracht onder die nieuwe teellaag. Dat zorgt ervoor dat de nieuw opgebrachte grond zich niet vermengt met de ondergrond. Overigens is de dikte van de teellaag de dikte ná zetting van de grond.
4. Waar het gaat om de afvoer van verontreinigde grond is nu in het plan van aanpak opgenomen dat deze uitsluitend opgeslagen en hergebruikt mag worden onder de juiste certificeringen. Er worden geen partijen grond samengevoegd zonder goedkeuring van bevoegde instanties. De vrijkomende grond wordt in een depot geplaatst, bemonsterd en op basis van de resultaten naar een passende locatie gebracht, in de regio of naar een verwerkingslocatie.
5. Wat niet in het oorspronkelijke plan van aanpak was opgenomen, en nu wel, is een passage over onvoorziene omstandigheden. In gevallen waarin andere verontreinigingen, zoals asbest, worden aangetroffen, moet een apart plan worden opgesteld dat voldoet aan de huidige wettelijke verplichtingen en best practices.
6. Tot slot zijn passages opgenomen die voorzien in het informeren van de bevoegde gezagen over de voortgang en het registreren van de genomen maatregelen.

Met deze aanpassingen zijn de bevoegde gezagen van mening dat nu nog enkele *aanwijzingen* resteren. Deze hebben vooral betrekking op het goed vastleggen van afspraken die met eigenaren worden gemaakt voor en na de aanpak, de registratie van de aangepakte tuinen, en de rol van het bevoegd gezag bij verder onderzoek en de conclusies die daaruit volgen.

Proces en communicatie

Als gemeenten zijn we nauw betrokken bij het proces dat de provincie heeft doorlopen om te komen tot de instemming met de start van de pilots en bij de beoordeling van het totale plan van aanpak. De communicatie over de aanpak en uitvoering van de pilotlocaties wordt verzorgd door het onafhankelijke projectbureau Moestuinherstel (zie website Moestuinherstel.nl). Het projectbureau verzorgt de uitvoering in nauw overleg met de betrokken moestuinders, die zich hebben aangemeld. De eerste pilot start binnenkort in Sliedrecht; daarna volgen de pilotlocaties in Papendrecht en Molenlanden.

Met de praktische ervaringen uit de pilotlocaties wordt daarna de uitvoering van de moestuinen in de gemeenten Dordrecht, Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht vormgegeven.

Het aangepaste plan van aanpak kunt u vinden op de website Moestuinherstel.nl.

Kosten

Chemours betaalt de uitvoering, projectleiding en communicatie van en rond het herstel van de moestuinen.

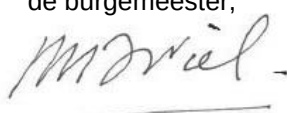
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

de secretaris,

J.M. Ansems

de burgemeester,

M.J.M. van Driel